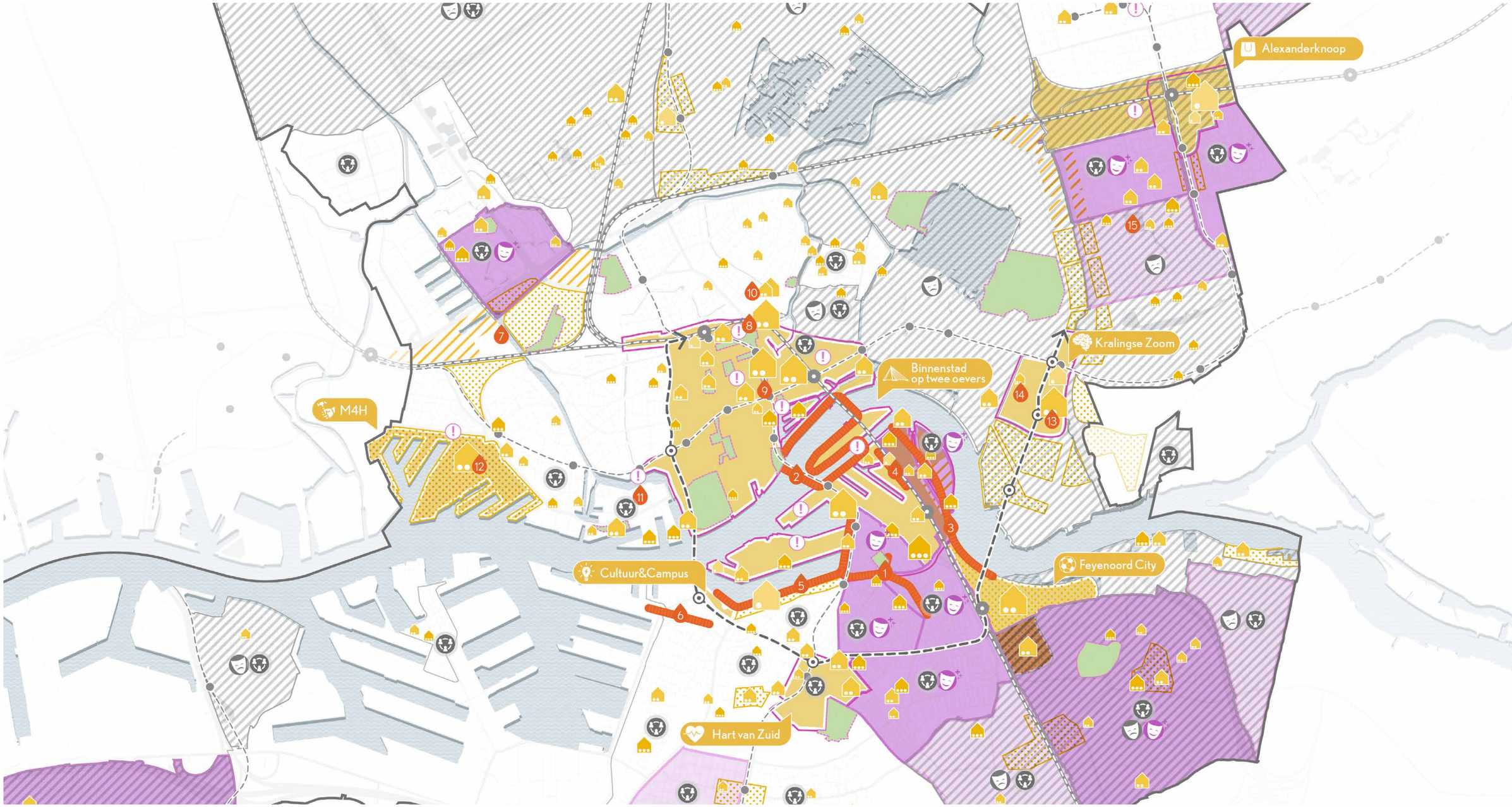

RUIMTELIJKE VISIE CULTUUR 2028

juni 2024

RUIMTELIJKE VISIE CULTUUR

Inleiding
De stad groeit. We streven naar 'goede groei' die, zoals het in de Omgevingsvisie Rotterdam beschreven staat: "bijdraagt aan het welzijn van de inwoners, aan een duurzame samenleving en aan economische vooruitgang; groei die het Rotterdamse rijke erfgoed en identiteit ondersteunt en (..) die zorgt dat we een aantrekkelijke stad zijn en blijven voor alle Rotterdammers", en bezoekers.

In deze "ruimtelijke visie cultuur" is letterlijk in kaart gebracht waar de kansen en opgaven liggen, voor een cultuuraanbod dat daaraan bijdraagt: "divers, toegankelijk en laagdrempelig en met een aansprekend programma, voor alle leeftijden en verspreid over alle wijken ". De groei biedt kansen voor zowel stedelijke voorzieningen, die ook bezoekers naar de stad trekken, als lokale voorzieningen in de wijken.

Doel
Het doel van deze 'ruimtelijke visie cultuur' is tweeledig. Ten eerste dient het als wegwijzer voor partijen en (particuliere) initiatiefnemers in het culturele veld. Partijen zien in één oogopslag hoe de Rotterdamse culturele infrastructuur eruitziet, waar de verschillende doelgroepen zich bevinden en waar de stedelijke ontwikkelingen zijn voorzien. Dit kan helpen bij het maken van een locatiekeuze, ontwikkeling van plannen en het vinden van samenwerkingspartners.

Ten tweede is het een instrument ten behoeve van de uitvoering en ontwikkeling van het cultuurbeleid. Zo worden de inzichten gebruikt bij de inzet in de wijken waaronder de herijking van de regeling Lokale Culturele Programmering. Tot slot kan deze visie worden gebruikt in het kader van de "transitie cultuur". Doordat de kennis uit zowel het ruimtelijke als het culturele domein samen wordt gebracht, ontstaan mogelijkheden om de opgaven van cultuur te verbreden en te verbinden met andere domeinen.

Totstandkoming
Om de kansen en opgaven voor cultuur in een groeiende stad te identificeren zijn diverse data en bronnen samengevoegd in kaarten. Er is gebruik gemaakt van de volgende bronnen: de locaties van de huidige culturele infrastructuur, het culturele doelgroepenmodel, bevindingen van Cultuur Concreet (gebiedsscans), gebiedsontwikkelingen, de referentiewaarden, locaties van maatschappelijke voorzieningen, de afstand tot culturele voorzieningen vanuit het CBS en Wijkprofiel Rotterdam. Het document is een dynamisch beleidsinstrument waar nieuwe data aan wordt toegevoegd en, indien nodig, van waaruit nieuw beleid of nieuwe instrumenten worden ontwikkeld.

Referentiewaarden
Het college heeft referentiewaarden vastgesteld voor maatschappelijke voorzieningen. Daarmee wordt aangegeven met hoeveel ruimte voor voorzieningen, cultuur in dit geval, rekening moet worden gehouden bij gebiedsontwikkelingen en projectontwikkeling, ter ondersteuning van goede groei. De waarden vertalen gemeentelijke beleidsdoelen voor cultuur naar benodigd programma in vierkante meters bruto vloeroppervlak. De referentiewaarden voor cultuur zijn gebaseerd op het gemiddelde van het aantal vierkante meters per inwoner in 2019 en zien er als volgt uit:

- Stedelijke culturele voorzieningen
  3.200 m2 BVO per 10.000 inwoners
  Bijvoorbeeld: Musea/Podia/Bibliotheken/Filmhuizen

- Lokale culturele voorzieningen
  1.100 m2 BVO per 10.000 inwoners
  Bijvoorbeeld Podia/Oefenruimtes/Vrijetijdsbesteding

Kansen en Opgaven
De referentiewaarden geven houvast en richting aan de ruimtelijke kansen en opgaven. Die bestaan uit:

1. de kansen en opgaven in het kader van de groei van de stad
2. opgaven in de bestaande stad.

Daarnaast zijn er mogelijkheden en kansen om in de tijdelijkheid van ontwikkelingen, cultuur in te zetten als placemaking en placetesting.

Randvoorwaarden voor cultuurvoorzieningen

Voor stedelijke culturele voorzieningen:

- Clustering
  Clustering van cultuurfuncties kan aantrekkelijk zijn voor combinatie bezoek. Nabijheid van horeca en/of winkels draagt bij aan de beleving van het bezoek.

- Bereikbaarheid
  De locatie moet goed, veilig en comfortabel bereikbaar zijn met het OV, te fiets of te voet. Voor voorzieningen met een aantrekkingskracht van bezoekers buiten de stad is het van belang gevestigd te zijn in de buurt van de grote knooppunten, zodat ze goed te bereiken zijn.

- Identiteit
  Aansluiting op identiteit van de gebiedsontwikkeling.

Wijkvoorzieningen dragen bij aan de toegankelijkheid van cultuur. Door in te zetten waar de wens en behoefte is, werken we aan cultuur voor iedereen. Culturele wijkvoorzieningen dienen op 10 min te voet, met de fiets of OV (zonder overstap) bereikbaar te zijn.

Evenementen vinden plaats in de hele stad en dragen bij aan levendigheid, het vieren van identiteit en sociale cohesie. Door spreiding in tijd en ruimte bewaken we de balans tussen rust en reuring. Er is een tekort aan locaties voor m.n. grotere evenementen (>5.000 bezoekers). Vooral muziekevenementen vinden minder vaak een plek. Randvoorwaarden zijn bereikbaarheid, geschikte ondergrond (verhard of onverhard) en sfeer.

Uitgaan/nachtcultuur levert een bijdrage aan een levendige Rotterdamse nacht, ontwikkeling van identiteit en ontmoeting. Uitgaan en nachtcultuur moet passen binnen het Horecagebiedsplan.

Tijdelijkheid
Gedurende gebiedsontwikkelingen is er veel ruimte voor cultuur mogelijk. Placemaking en placetesting met cultuur levert een waardevolle bijdrage op de korte en op de lange termijn aan de gebiedsontwikkeling maar geeft ook ruimte voor makers, voor experiment en waardevolle innovaties.

Werking
De hierboven en in de visie beschreven kansen en gebieden moeten worden gezien als een vertrekpunt. De referentiewaarden zijn een belangrijk handvat. Maar in hoeverre, waar en welk type cultuur in de gebiedsontwikkelingen en/of wijken kan worden gerealiseerd is onder meer afhankelijk van besluitvorming in het kader van gebiedsontwikkelingen, interesse vanuit culturele ondernemers en eventueel benodigde investeringsmiddelen.

Leeswijzer
In de hiernavolgende kaarten treft de lezer het volgende aan. Om te beginnen de kaart waarin alle opgaven en kansen in een overzichtelijke kaart gebundeld zijn: de kaart Kansen en Opgaven Cultuur (p. 3). Deze wordt gevolgd door een uitleg van Groei de van de Stad (p.4). Vervolgens een uitleg van stadscentra/ontwikkelgebieden en de hotspots (pp. 5-9). Daarna volgt een kaart met de wijkopgaven in de bestaande stad (pp. 11-12) Vervolgens geven de kaarten (pp. 13-16) de onderbouwing van deze wijkopgaven. Tot slot is een aantal kaarten als bijlage toegevoegd: een overzicht van de bestaande culturele infrastructuur (p. 17) en een kaart met alle maatschappelijke voorzieningen (tbv potentieel multifunctioneel gebruik)(p. 18).

KANSEN EN OPGAVEN VOOR CULTUUR

In groei en bestaande stad

Culturele voorzieningen
bron: Gemeente Rotterdam (2022), *Dashboard voorzieningen*

Binnenstad en stedelijke Centra

vervanging/renovatie cultuurpanden

evenementenlocaties
bron: Gemeente Rotterdam (2022), *Locatieprofielen evenementenlocaties*

culturele kansen voor groei door woningbouw

culturele kansen voor versterken bestaand stad

laag aanbod cultuurvoorzieningen

wijken met lage cultuur participatie

woningbouw in:
1. studie 2. voorbereiding 3. aanbouw

aantal woningen
10 - 100 (klein) 100 - 500 (middel) 500 - 2000 (groot) 2000+ (enorm)

grote gebiedsontwikkelingen
M4H, Hoek van Holland, Cultuur&Campus (Charloisse Hoofd), Feyenoord City, A tot Z

zoekgebied verstedelijking

lange termijn zoekgebied verstedelijking

Culturele Hotspots

Zuid
(1)As: Maassilo – Afrikaanderplein - Putselaan, Putsebocht – Hillevliet – Beijerlandselaan/Groene Hilledijk (2)As: Rondje bruggen (Willemsbrug-kade-erasmusbrug-kade) (3)As: Upfield - Persoonsdam - Piekstraat (Hunter Douglas) – Mallegatpark - Feyenoord City (4)As: Hefpark – RotterdamseMunt (5)As: Rijnhaven (Stadsproject) - Nelson Mandelapark (Stadsproject)- Maassilo, - Cultuur& Campus (6)As: Kunstenzone Charlois- Sluisjesdijkpier

Noord:
(7)Van Nellefabriek (8)RCD XL (9)Hart 010 (+stadsproject westblaak)
(10)ZOHO / Hofbogenpark/Hofplein (stadsproject)
(11) Coolhaveneiland - Pieter de Hooch
(12)Keilekwartier, Marconikwartier en Galileipark

Oost:
(13)Brainpark – Max Euwelaan/Esplanade (14)Kralingsezoom, bij EUR
(15)Semiramispark

Hoek van Holland

Rozenburg

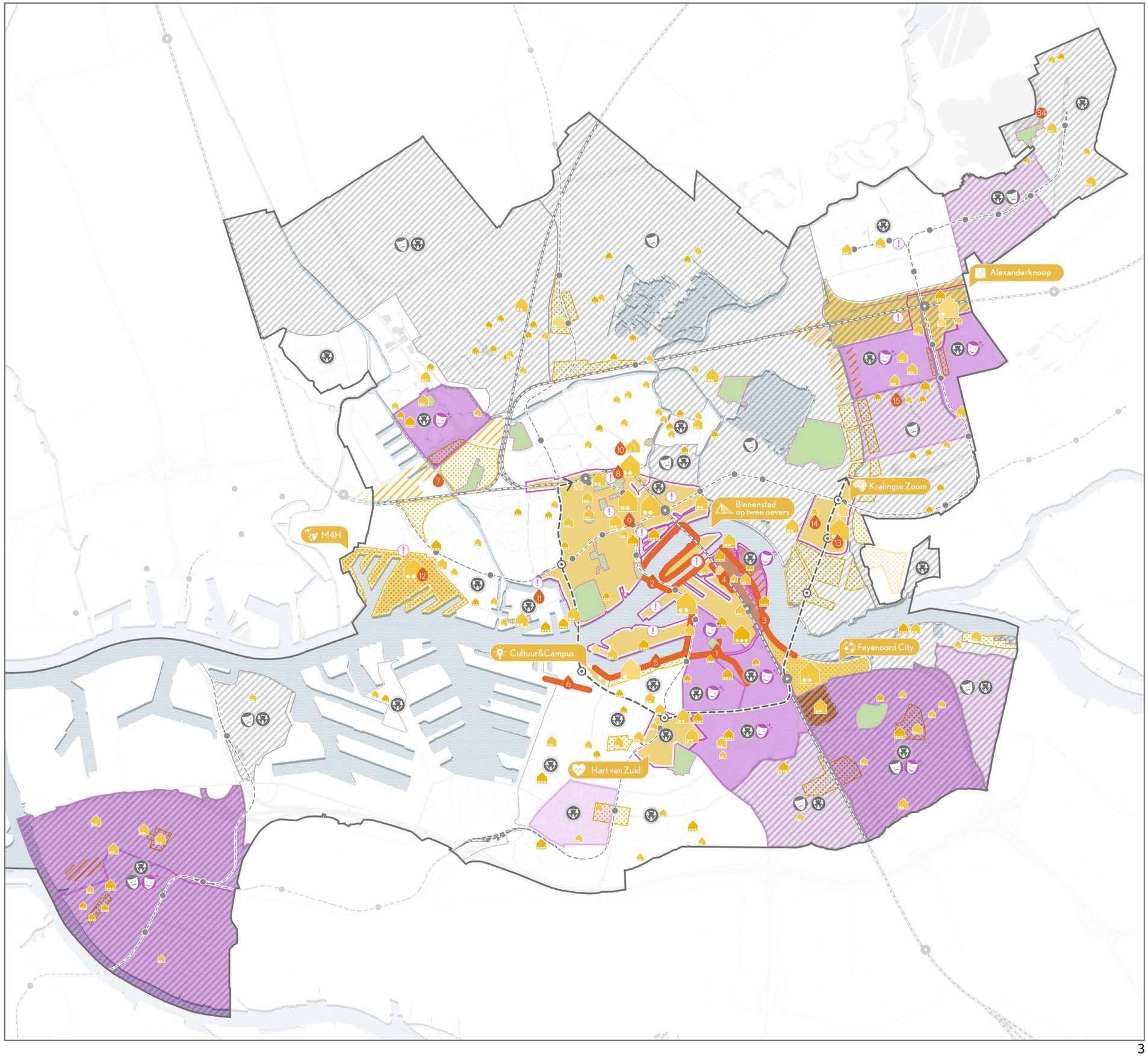

GROEI VAN DE STAD

In het kader van de goede groei van de stad liggen er, mede gebaseerd op de referentiewaarden, veel kansen voor cultuur. Kansen om de positieve invloed die de aanwezigheid van cultuur op de stad, de bewoners en de bezoekers heeft, te benutten.

Deze kansen liggen in de drie focusgebieden van de Omgevingsvisie Rotterdam: Binnenstad op Twee Oevers; Zuid en Oostflank. We onderscheiden daarbinnen drie schaalniveaus: in de stadscentra, hotspots en in lokaal aanbod.

Op deze locaties zijn mogelijkheden voor:
- (Groot)Stedelijke voorzieningen: voorzieningen die bezoekers (toeristen) trekken; publiekstrekkers. Bijvoorbeeld musea, bioscopen, podia.
- Functies die onder druk staan in de verdichtende stad: evenementen en nachtcultuur.
- Voorzieningen in de wijken: daar zien we kansen voor multifunctioneel gebruik.

Kansrijke plekken voor stedelijke voorzieningen in stadscentra en grote gebiedsontwikkelingen (geel op de kaarten p. 5)
Naast de Binnenstad worden gebieden als Alexanderknoop, Feyenoord City en Hart van Zuid als stedelijke centra ontwikkeld met een eigen mix van wonen, werken en stedelijke voorzieningen. In de grote gebiedsontwikkelingen zoals M4H zijn natuurlijke aansluitingen met de vernieuwing vanuit cultuur en creativiteit die daar voorzien is.

Stadscentra
- Binnenstad op Twee Oevers – stedelijke voorzieningen; nachtcultuur
- Zuid: Hart van Zuid – stedelijke voorzieningen
- Oostflank: Alexanderknoop - stedelijke voorziening; publiekstrekker èn lokaal aanbod
- Oostflank: Kralingsezoom - kenniscentrum

Grote gebiedsontwikkelingen
- M4H - maakindustrie
- Zuid: Feyenoord City/Stadionpark - urban culture

Hotspots (oranje banen op de kaart p.7)
Hotspots zijn gebieden waar al enige cultuur en/of andere publieke voorzieningen aanwezig zijn en waar met het toevoegen van cultuur een plek van betekenis of verbinding ontstaat van de ene naar de andere bestemming.

Binnenstad op Twee Oevers
- ZOHO / Hofbogenpark/Hofplein (stadsproject)
- Coolhaveneiland-Pieter de hoochweg
- Van Nelleknoop

Zuid
- As: Maassilo – Afrikaanderplein - Putselaan, Putsebocht – Hillevliet – Beijerlandselaan/ Groene Hilledijk
- As: Rondje bruggen
- As: Upfield - Persoonsdam - Piekstraat (Hunter Douglas) – Mallegatpark - Feyenoord City
- As: Hefpark – RotterdamseMunt
- As: Rijnhaven (Stadsproject) - Nelson Mandelapark (Stadsproject)- Maassilo, Cultuur& Campus
- As: Kunstenzone Charlois- Sluisjesdijkpier

Oostflank
- Brainpark – Max Euwelaan/Esplanade
- Kralingsezoom, bij EUR
- Oosterflank/Semiramispark

Lokaal aanbod in stadscentra en gebiedsontwikkelingen (p. 11 -16)
In de stadscentra en gebiedsontwikkelingen werken we ook aan lokaal cultureel aanbod om het wonen en werken voor de (nieuwe) bewoner te verlevendigen en aantrekkelijk maken. Te denken valt aan wijktheaters, oefenruimten, ontmoetingsplekken, buurtateliers etc. Aanbod dat afgestemd is op de nieuwe bewoners, maar ook op het aanbod en de behoefte van de omringende gebieden. Waar de groei van de stad kansen biedt voor de versterking van cultuur in de bestaande stad en de huidige bewoners is ook in kaart gebracht en wordt nader toegelicht op pagina's 11.

Strategieën
Om te zorgen dat er in groei van de stad, bij gebiedsontwikkelingen en in de wijken, de juiste afwegingen worden gemaakt voor cultuur in relatie tot de stad, zijn er verschillende strategieën. Ten eerste geeft deze Ruimtelijke Visie Cultuur richting aan de inzet van mensen en middelen. Want die is niet onbeperkt.
Dit document wordt verder ook aan tafel bij gebiedsontwikkelingen en partners in de stad, de wijken, gebruikt om inzicht te geven in kansen en opgaven en de onderbouwing en context ervan (bijvoorbeeld de aanwezigheid van culturele doelgroepen)

Vervolgens zijn de strategieën:

Onderzoeken:
- Inzichtelijk maken van de kansen in gebiedsontwikkelingen voor (particuliere) initiatieven;
- Cultuuraanbod matchen met identiteit van een gebied en de woonachtige doelgroep;
- Samen met lokale en stedelijke partijen werken aan visie op de plek en dit koppelen aan de gebiedsontwikkeling;
- Nieuwe initiatieven/verhuizers begeleiden naar gebieden: makelen en schakelen;
- Realiseren van multifunctionele voorzieningen: combinaties van cultuur,
- sport, welzijn, onderwijs, en/of andere wijkvoorzieningen.
- Verhuizen van bestaande voorzieningen. Het Integraal Huisvestingsplan biedt daarbij een handvat.

Planvorming:
- In gebieds-/objectontwikkeling ruimte voor cultuur meenemen in ambitiedocumenten, masterplannen en stedenbouwkundige plannen;
- (laten) realiseren van voorzieningen op basis van de gestelde referentiewaarden in de gebiedsontwikkelingen.

Financieel:
- Directe of indirecte verhuur aan cultuurinstellingen. Cultuursubsidie dekt de huisvestingskosten van cultuurinstellingen;
- Via LTIP (Lange termijn Investeringsplanning) of andere investeringsmiddelen nieuwe voorzieningen realiseren;
- In de grondexploitatie (GREX) met maatschappelijke opbrengst rekenen.

.

GROEI VAN DE STAD

Stadscentra en grote gebiedsontwikkelingen

Algemeen

treinstations

metrostations

nieuwe HOV-verbinding
bron: Gemeente Rotterdam (2021), *Omgevingsvisie 'De Veranderstad'*

Stedelijke ontwikkelingen

Woningbouwlocaties
bron: Gemeente Rotterdam (2022), *Bouwen aan Rotterdam: Bouwkaart*

woningbouw in:
1. studie 2. voorbereiding 3. aanbouw

aantal woningen
10 - 100 (klein) 100 - 500 (middel) 500 - 2000 (groot) 2000+ (enorm)

Verstedelijkingsgebieden
bron: Gemeente Rotterdam (2021), *Omgevingsvisie 'De Veranderstad'*

grote gebiedsontwikkelingen
M4H, Hoek van Holland, Cultuur&Campus (Charloisse Hoofd), Feyenoord City, A tot Z

zoekgebied verstedelijking

lange termijn zoekgebied verstedelijking

Binnenstad en stedelijke Centra

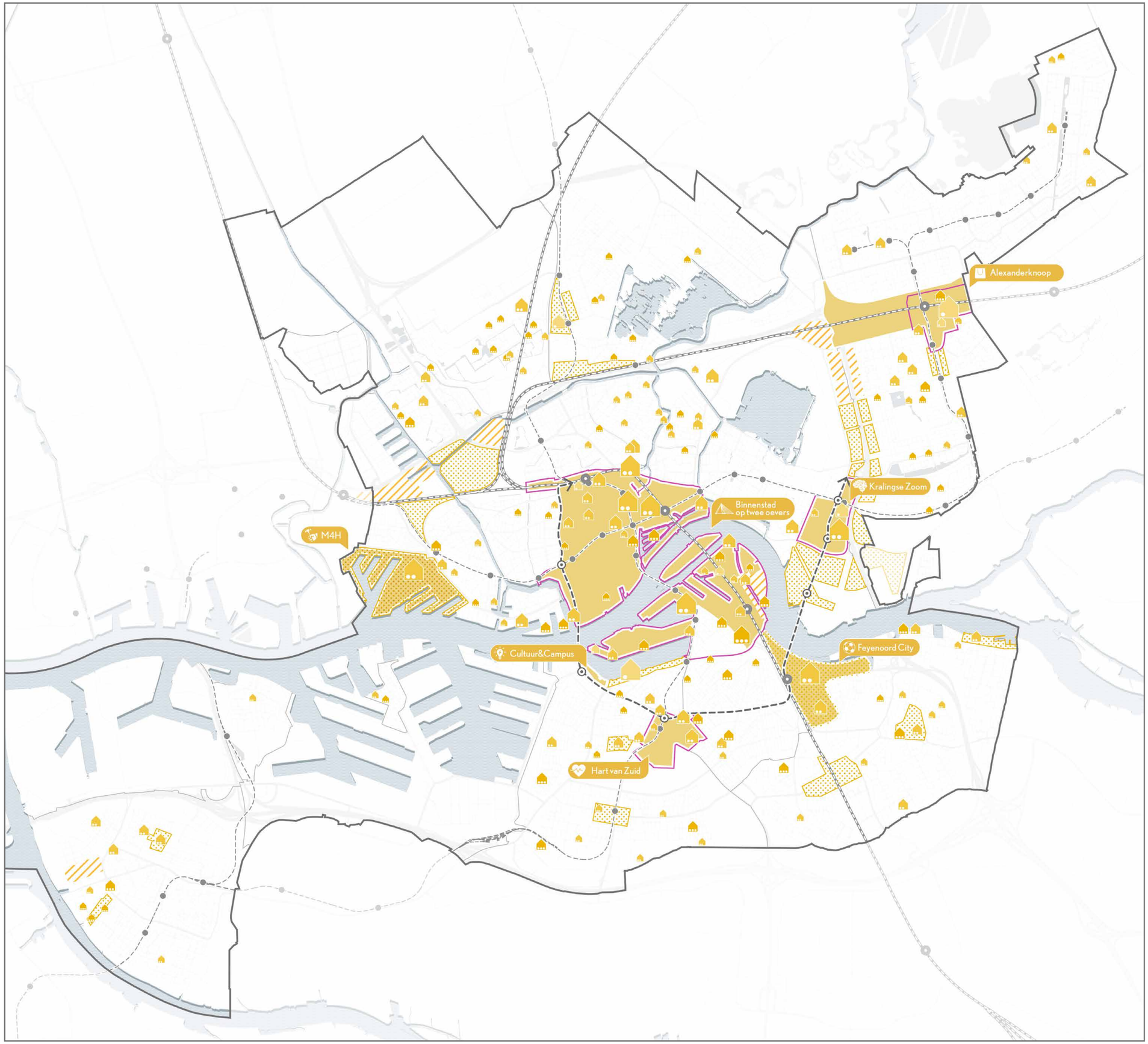

Hoek van Holland

Rozenburg

GROEI VAN DE STAD

Stadscentra en grote gebiedsontwikkelingen

Geschikt voor cultuuraanbod met een specifiek profiel en programmering die aansluit bij de identiteit en positionering van het gebied. Cultuuraanbod waar bezoekers doelgericht op afkomen i.c.m. andere voorzieningen in het gebied. OV-bereikbaarheid van belang, maar in mindere mate dan bij de stadcentra.

Kralingse Zoom

Poort van de stad en centrum van innovatie. Dragers van de gebiedsontwikkeling zijn de campus Woudestein met de EUR en Hogeschool Rotterdam. Een kennisdistrict waar de geest wordt uitgedaagd en intellectueel leiderschap gevierd wordt. Een plek om te onderzoeken, leren en experimenteren. Er is ruimte voor kantoren, start en scale ups, woningen, horeca en aanvullend programma zoals een debatcentrum.

Brainpark

Stadionpark

Stadionpark bestaat uit een diverse eigenstandige gebied(sontwikkeling)en die met elkaar verbonden zijn door het rondje Stadionpark. Van sporten, onderwijs en wonen in de Sportcampus, struinen door de getijdennatuur op het eiland van Brienenoord, saamhorig wonen in sportdorp tot hoogstedelijk wonen in Waterkant en werken, uitgaan en naar Feyenoord gaan in de stadiondriehoek. Met de aanleg van een station en nieuwe stadsbrug met HOV wordt Stadionpark beter bereikbaar in de stad en regio, voor iedereen. Er is veel (ontwikkel)ruimte voor onderwijs, leisure, uitgaansaanbod en cultureel programma dat aansluit bij het profiel
'urban sports'.

Stadionpark render van OMA, LOLA

Cultuur & Campus

Aan het Charloisse Hoofd moet de nieuwste hotspot van Rotterdam ontstaan. Een plek waar vernieuwende oplossingen voor complexe maatschappelijke vraagstukken worden uitgedacht en besproken. Cultuur&Campus (C&C) komt voort uit een partnerschap van Codarts, Hogeschool Rotterdam/Willem de Kooning Academie, EUR en gemeente Rotterdam.

Samen willen zij een unieke plek op Zuid creëren waar kruisbestuiving plaatsvindt tussen onderwijs, wetenschap, kunst/creativiteit/ cultuur en buurt. Een plek, die iets te bieden heeft aan iedereen: van Rotterdammer tot toerist, kunstenaar tot wetenschapper en student tot lokale ondernemer; met vernieuwende programmering die de stad zal vernieuwen en versterken (ontleend aan ambitiedocument).

De samenwerkende partijen zetten de beweging naar Zuid stapsgewijs in gang, via organische groei. Als eerste stap wordt vol ingezet op een kleinschalige campus aan de Putselaan (C&C Putselaan). Deze stap is mogelijk gemaakt door toekenning van Europese subsidie voor het vernieuwende concept. Samen met partners uit de buurt wordt in C&C Putselaan programmering opgebouwd en concreet aangeboden. Zo zal C&C gaandeweg meer inhoud en betekenis krijgen, met de verdere groei voor ogen.

Cultuur en campus

M4H

M4H is het stadshavengebied van de toekomst. Hier ga je werken, wonen en leren. Het gebied verandert de komende jaren naar een bruisend stadsdeel met woningen, horeca, evenementen, onderwijs en cultuur. In M4H werken (jonge) ondernemers en kennisinstellingen aan innovaties voor de nieuwe duurzame economie. Hier is ruimte om te werken aan, en experimenteren met technische innovaties voor de toekomst van stad en haven. Het gebied is voor de hele regio de kraamkamer, proeftuin én etalage voor de circulaire economie. Er is ruimte voor cultuur- en evenementenaanbod dat aansluit bij dit profiel.

M4H

GROEI VAN DE STAD

Hotspots

Algemeen

treinstations

metrostations

nieuwe HOV-verbinding
bron: Gemeente Rotterdam (2021), *Omgevingsvisie 'De Veranderstad'*

Culturele Hotspots

Zuid
(1)As: Maassilo – Afrikaanderplein - Putselaan, Putsebocht – Hillevliet – Beijerlandselaan/Groene Hilledijk (2)As: Rondje bruggen (Willemsbrug-kade-erasmusbrug-kade) (3)As: Upfield - Persoonsdam - Piekstraat (Hunter Douglas) – Mallegatpark - Feyenoord City (4)As: Hefpark – RotterdamseMunt (5)As: Rijnhaven (Stadsproject) - Nelson Mandelapark (Stadsproject)- Maassilo, - Cultuur& Campus (6)As: Kunstenzone Charlois- Sluisjesdijkpier

Noord:
(7)Van Nellefabriek (8)RCD XL (9)Hart 010 (+stadsproject westblaak)
(10)ZOHO / Hofbogenpark/Hofplein (stadsproject)
(11) Coolhaveneiland - Pieter de Hooch
(12)Keilekwartier, Marconikwartier en Galileipark

Oost:
(13)Brainpark – Max Euwelaan/Esplanade (14)Kralingsezoom, bij EUR
(15)Semiramispark

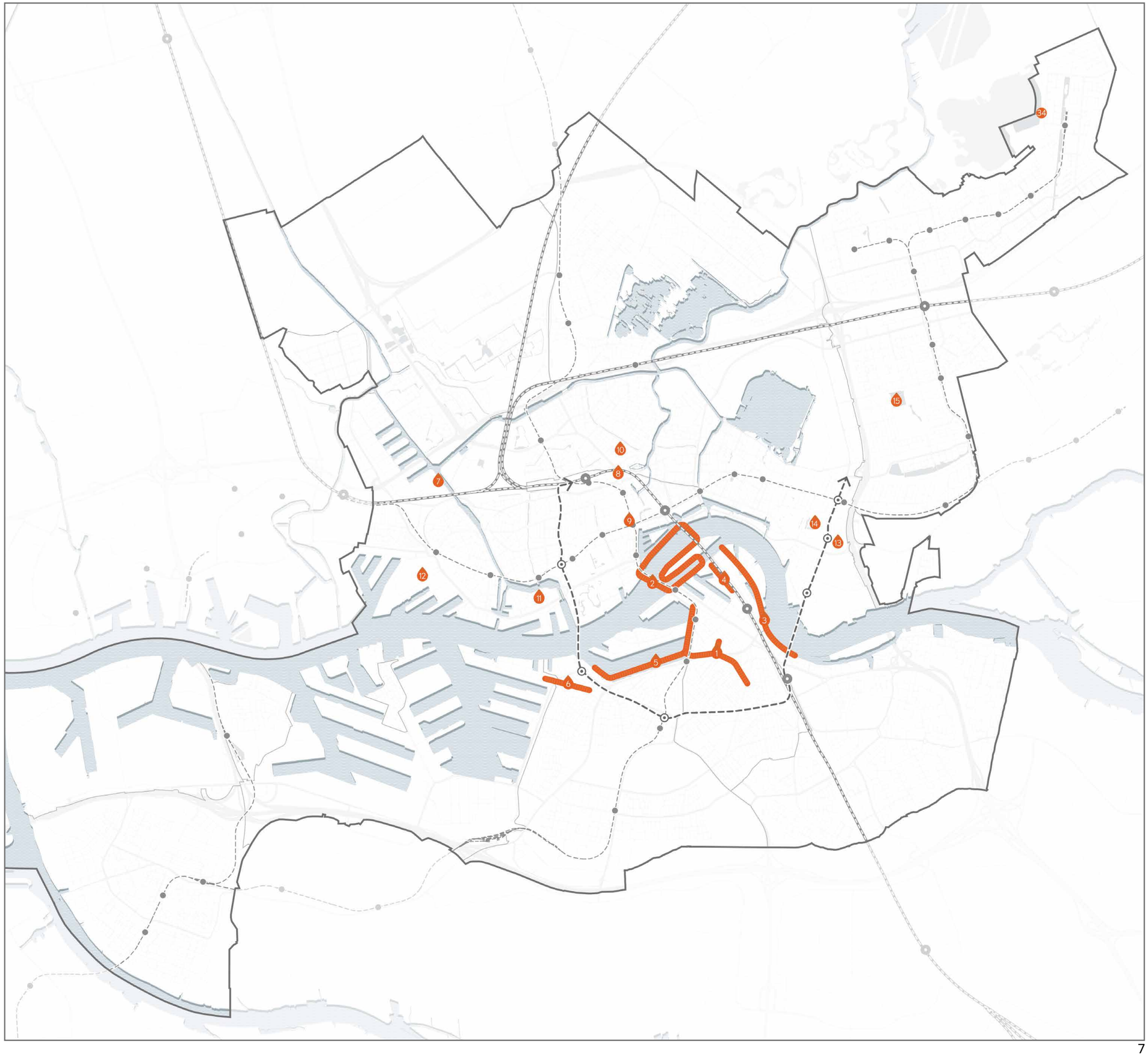

Hoek van Holland

Rozenburg

GROEI VAN DE STAD

Hotspots

Hotspots zijn gebieden waar al enige cultuur en/of andere publieke voorzieningen aanwezig zijn en waar met het toevoegen van cultuur een plek van betekenis of verbinding ontstaat van de ene naar de andere bestemming

Zuid

1. As: Maassilo – Afrikaanderplein - Putselaan, Putsebocht – Hillevliet – Beijerlandselaan/ Groene Hilledijk
2. As: Rondje bruggen
3. As: Upfield - Persoonsdam - Piekstraat (Hunter Douglas) – Mallegatpark - Feyenoord City
4. As: Hefpark – RotterdamseMunt
5. As: Rijnhaven (Stadsproject) - Nelson Mandelapark (Stadsproject)- Maassilo, - Cultuur& Campus
6. As: Kunstenzone Charlois- Sluisjesdijkpier

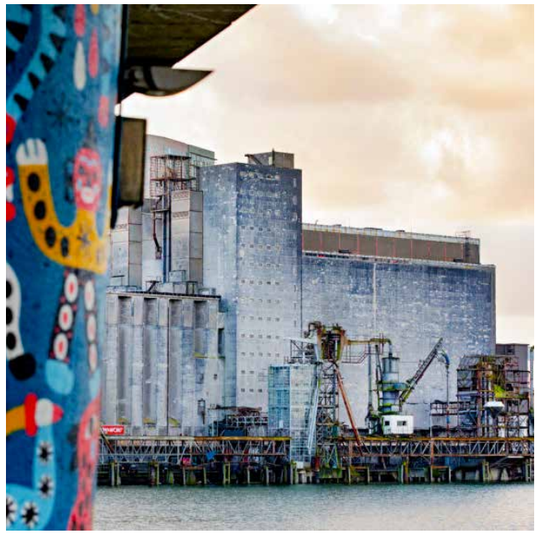
1. Maassilo

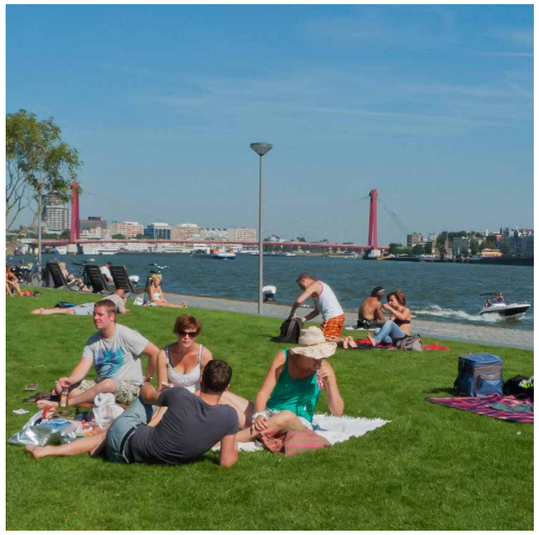
2. Rondje bruggen

3. Mallegatpark

4. Rotterdamse munt

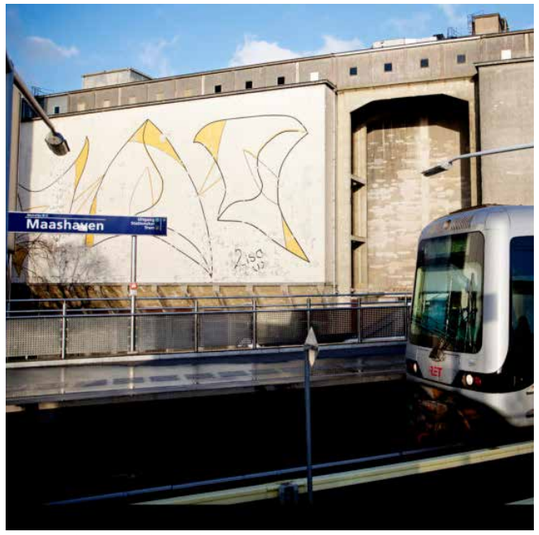

5. Rijnhaven (Stadsproject)

6. Oud Charlois

* Foto's geraadpleegd van de
Make it Happen Beeldbank, Gem. Rotterdam

GROEI VAN DE STAD

Hotspots

Hotspots zijn gebieden waar al enige cultuur en/of andere publieke voorzieningen aanwezig zijn en waar met het toevoegen van cultuur een plek van betekenis of verbinding ontstaat van de ene naar de andere bestemming

Binnenstad op Twee Oevers

1. ZOHO / Hofbogenpark/Hofplein (stadsproject)
2. Coolhaveneiland-Pieter de Hoochweg
3. Van Nelleknoop

1. ZOHO

2. Lloydstraat (slavernijmonument)

3. Van Nelleknoop

Oostflank

1. Brainpark – Max Euwelaan/Esplanade
2. Kralingsezoom, bij EUR
3. Oosterflank/Semiramispark

1. Brainpark

2. Kralingsezoom, Erasmus Campus

3. Semiramispark, Oosterflank

* Foto's geraadpleegd van de
Make it Happen Beeldbank, Gem. Rotterdam

GROEI VAN DE STAD

Hotspots met woningbouw en gebiedsontwikkelingen

Algemeen

treinstations

metrostations

nieuwe HOV-verbinding
bron: Gemeente Rotterdam (2021), *Omgevingsvisie 'De Veranderstad'*

Stedelijke ontwikkelingen

Woningbouwlocaties
bron: Gemeente Rotterdam (2022), *Bouwen aan Rotterdam: Bouwkaart*

woningbouw in:
1. studie 2. voorbereiding 3. aanbouw

aantal woningen
10 - 100 (klein) 100 - 500 (middel) 500 - 2000 (groot) 2000+ (enorm)

Verstedelijkingsgebieden
bron: Gemeente Rotterdam (2021), *Omgevingsvisie 'De Veranderstad'*

grote gebiedsontwikkelingen
M4H, Hoek van Holland, Cultuur&Campus (Charloisse Hoofd), Feyenoord City, A tot Z

zoekgebied verstedelijking

lange termijn zoekgebied verstedelijking

Culturele Hotspots
Zuid
(1)As: Maassilo – Afrikaanderplein - Putselaan, Putsebocht – Hillevliet – Beijerlandselaan/Groene Hilledijk (2)As: Rondje bruggen (Willemsbrug-kade-erasmusbrug-kade) (3)As: Upfield - Persoonsdam - Piekstraat (Hunter Douglas) - Mallegatpark - Feyenoord City (4)As: Hefpark – RotterdamseMunt (5)As: Rijnhaven (Stadsproject) - Nelson Mandelapark (Stadsproject)- Maassilo, - Cultuur& Campus (6)As: Kunstenzone Charlois- Sluisjesdijkpier

Noord:
(7)Van Nellefabriek (8)RCD XL (9)Hart 010 (+stadsproject westblaak)
(10)ZOHO / Hofbogenpark/Hofplein (stadsproject)
(11) Coolhaveneiland - Pieter de Hooch
(12)Keilekwartier, Marconikwartier en Galileipark

Oost:
(13)Brainpark – Max Euwelaan/Esplanade (14)Kralingsezoom, bij EUR
(15)Semiramispark

Hoek van Holland

Rozenburg

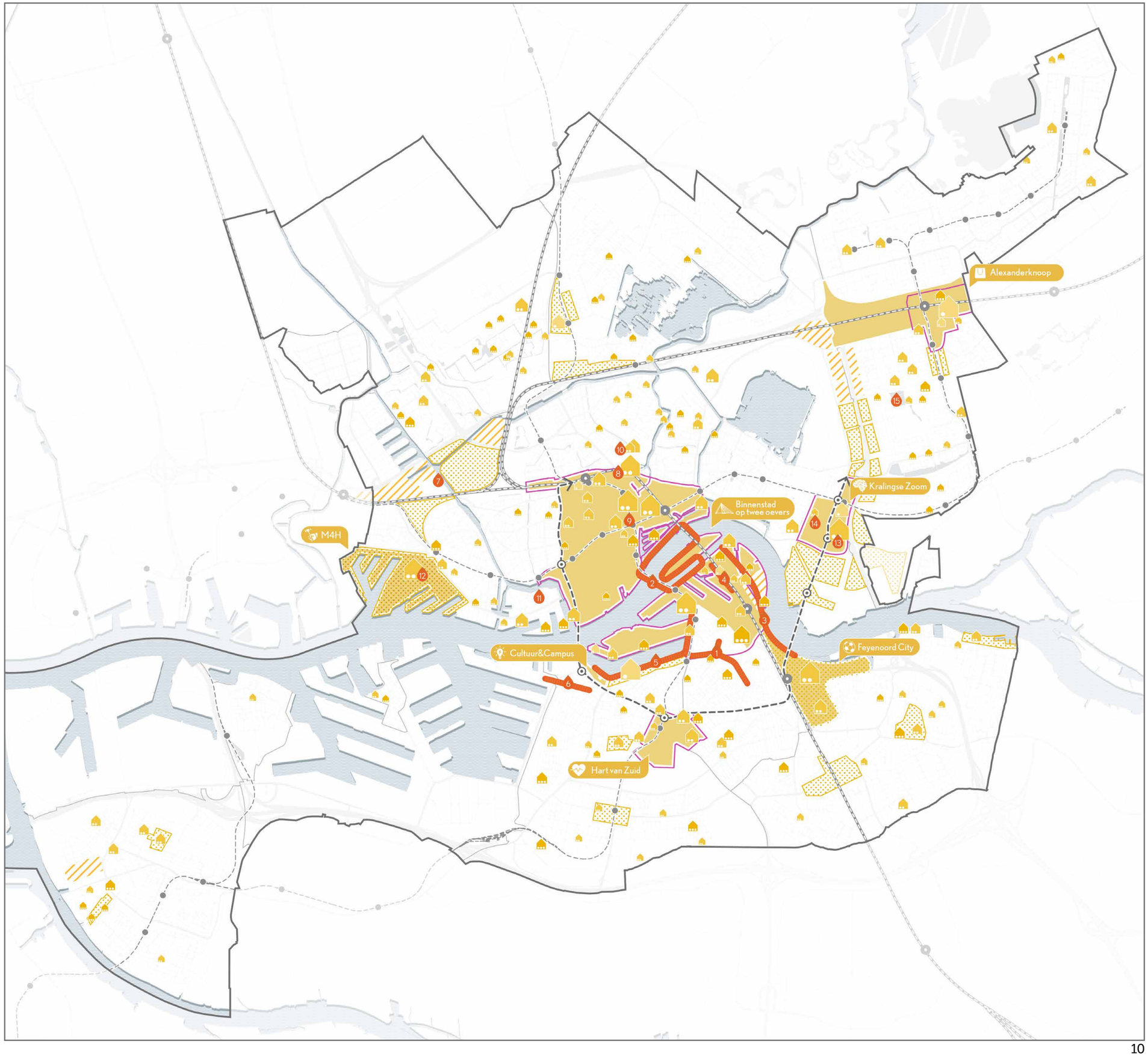

BESTAANDE STAD

Wijkopgaven

"Cultuur van en voor iedereen.
In alle delen van de stad en in vele vormen" is een van de doelstellingen van het cultuurbeleid 2025-2028 .

De ruimtelijke vertaling hiervan houdt in dat we moeten kijken naar de spreiding van cultuur door de stad. De focus ligt daarbij op hoofddoelgroep licht en met name de Lokale Vrijetijdgenieters. Dit zijn buurtbewoners op leeftijd (gemiddelde leeftijd 75 jaar). Ze beleven kunst en cultuur vooral in hun eigen wijk. De participatie van deze groep blijft het sterkst achter maar zijn door wijkprogrammering ook het meest succesvol te bereiken, zo blijkt uit meest recente onderzoek van het Culturele Doelgroepenmodel van Rotterdam Festivals.

Om kansrijk in te zetten op verhoging van de cultuurparticipatie in de gebieden en de kansen die de groei van de stad gaat bieden ook voor de huidige bewoners optimaal te benutten, is een aantal indicatoren samengebracht om te helpen bepalen welke inzet waar zinvol is.

Indicatoren

1. Cultuurparticipatie (p. 13)
   - Wijkprofiel Rotterdam
   - Rotterdam Festivals

2. Culturele infrastructuur (p. 14)
   - Oordeel Cultuur Concreet: Dit heeft zij beoordeeld a.d.h.v. aanwezigheid vierkante meters, aanwezigheid initiatiefnemers en mogelijkheden om te professionaliseren.
   - Aantal vierkante meters cultuur (lokaal) per inwoner

3. Nabijheid van culturele voorzieningen in km (p. 15)
   - Gegevens van het CBS over gemiddelde afstand in km van bibliotheek, museum, podiumkunsten en bioscoop

4. Doelgroep licht- segment lokale vrije tijdgenieters (p. 12)
   - Aanwezigheid in wijk
   - Participatie

5. Woningbouw boven de 500 woningen en binnen 10 jaar gerealiseerd (p. 6)

Bevindingen gebieden
Op de kaarten pp. 13 - 16 is de participatie, de infrastructuur, de nabijheid en de doelgroepenverdeling over de stad te zien.
Als we kijken naar de gebieden rond en in het centrum is sprake van hoge cultuurparticipatie, een sterke culturele infrastructuur en een grote nabijheid van cultuur.

Bij gebieden zoals Kralingen/Crooswijk en Hillegersberg/Schiebroek is de cultuurparticipatie wel gemiddeld of hoger, terwijl het aantal vierkante meters en de nabijheid van cultuur daar toch lager is. In deze gebieden wonen veelal doelgroepen die een hogere reisbereidheid hebben.

Gebieden zoals Feijenoord en Charlois scoren sterk op de culturele infrastructuur en nabijheid maar scoren toch lager op cultuurparticipatie. In deze gebieden lijkt het erop dat het huidige aanbod niet helemaal aansluit op de behoeften van de inwoners. Daar is een opgave om daaraan te werken.
Bij de gebieden waar op alle indicatoren laag wordt gescoord: Hoogvliet/Prins Alexander en de kleine kernen, dáár ligt een opgave die extra inzet vraagt. Dit wordt hieronder nader toegelicht.

Wijkopgaven
Om te komen tot 'cultuur van/voor iedereen', is er op wijkniveau extra inzet nodig.
Dit zijn de wijkopgaven; wijken die laag scoren op alle indicatoren én waar de lokale inzet van belang is vanwege de aanwezigheid van doelgroep licht, de Lokale Vrijetijdgenieters. In donkerpaars is aangegeven waar de groei van de stad kansen biedt voor de bestaande stad doordat geplande woningbouw aanleiding kan bieden om meer vierkante meters toe te voegen en zo het aanbod passender en dichterbij te brengen. Lichtpaars zijn de wijken waar weinig tot geen woningbouw is. In deze wijken zijn andere strategieën nodig.

Wijkopgaven

Gebied	Wijk
Feijenoord	Afrikaanderwijk Bloemhof Feijenoord Hillesluis Vreewijk
Hoogvliet	Hoogvliet-Noord Hoogvliet-Zuid
Overschie	Klein-Polder
Prins-Alexander	Het Lage Land Oosterflank
	Prinsenland Zevenkamp
Charlois	Pendrecht
Hoek van Holland	Dorp/Rijnpoort
IJsselmonde	Groot-IJsselmonde
	Beverwaard Lombardijen
Rozenburg	Rozenburg

Strategieën
In deze wijken zetten we in op het aanbieden van passend aanbod. Bijvoorbeeld door de regeling Lokale Culturele Programmering, de pilot Maak Mee in je Wijk, door de intermediaire functie 'ondersteunen en aanjagen culturele initiatieven in de gebieden; en door te zoeken naar hoe de al bestaande gebouwen meer multifunctioneel ingezet kunnen worden voor cultuur om zo de nabijheid van cultuur te versterken.

BESTAANDE STAD

Algemeen

treinstations

metrostations

nieuwe HOV-verbinding
bron: Gemeente Rotterdam (2021), *Omgevingsvisie 'De Veranderstad'*

Wijken met:

culturele kansen voor groei door woningbouw

culturele kansen voor versterken bestaand stad

Stedelijke ontwikkelingen

Woningbouwlocaties
bron: Gemeente Rotterdam (2022), *Bouwen aan Rotterdam: Bouwkaart*

woningbouw in:
1. studie 2. voorbereiding 3. aanbouw

aantal woningen
10 - 100 (klein) 100 - 500 (middel) 500 - 2000 (groot) 2000+ (enorm)

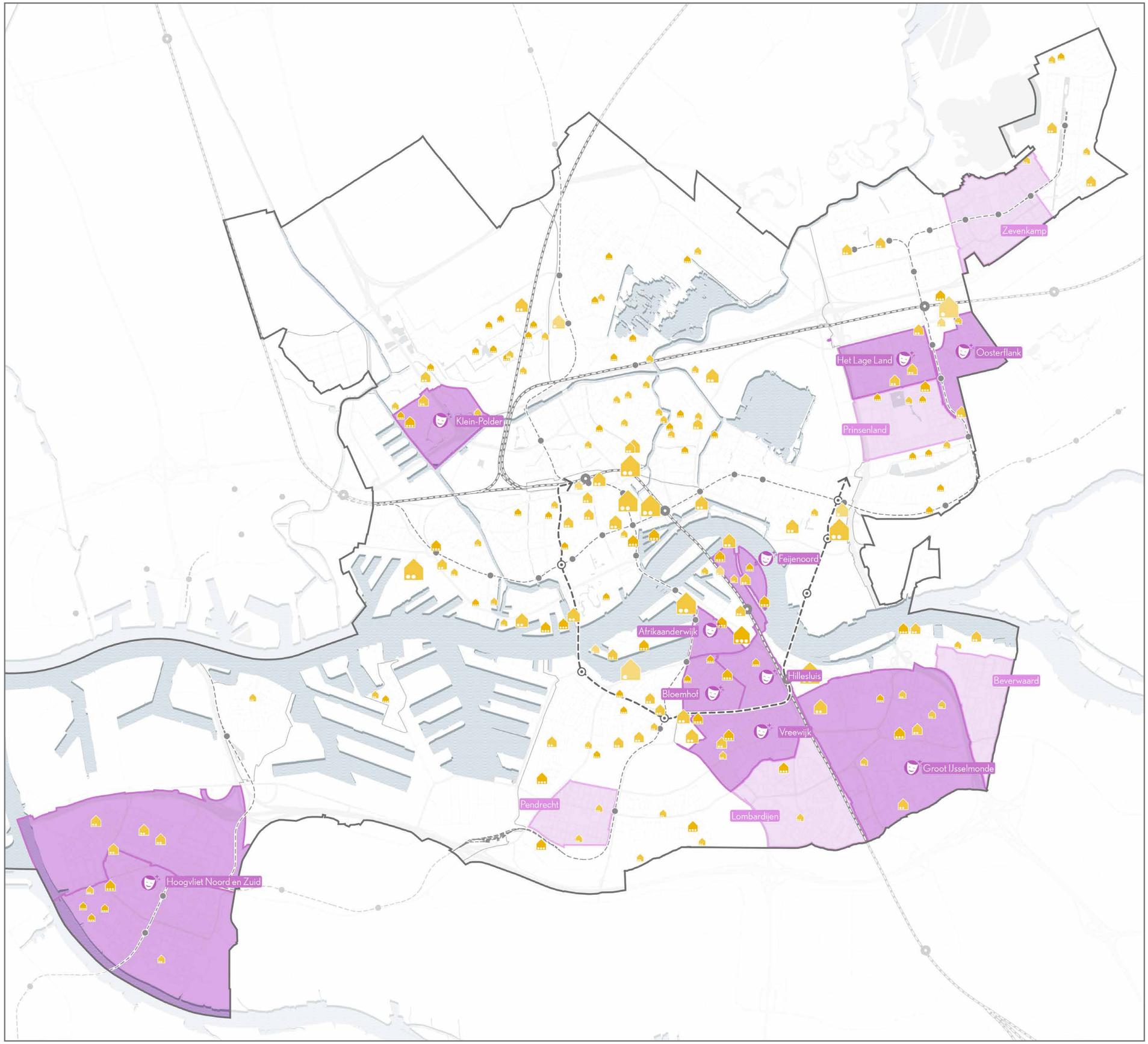

Hoek van Holland

Rozenburg

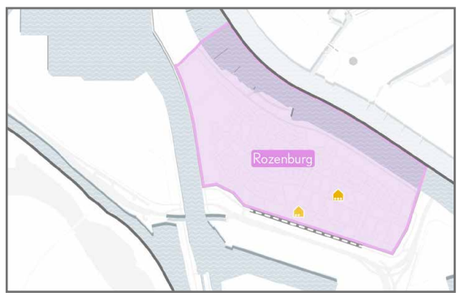

BESTAANDE STAD

2.1 Cultuurparticipatie

Percentage bewoners dat maandelijks een bezoek brengt aan een culturele voorzieningen (bron wijkprofiel Rotterdam)

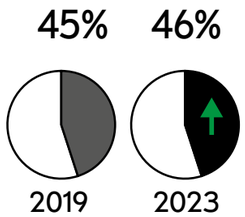

Rotterdam (totaal)

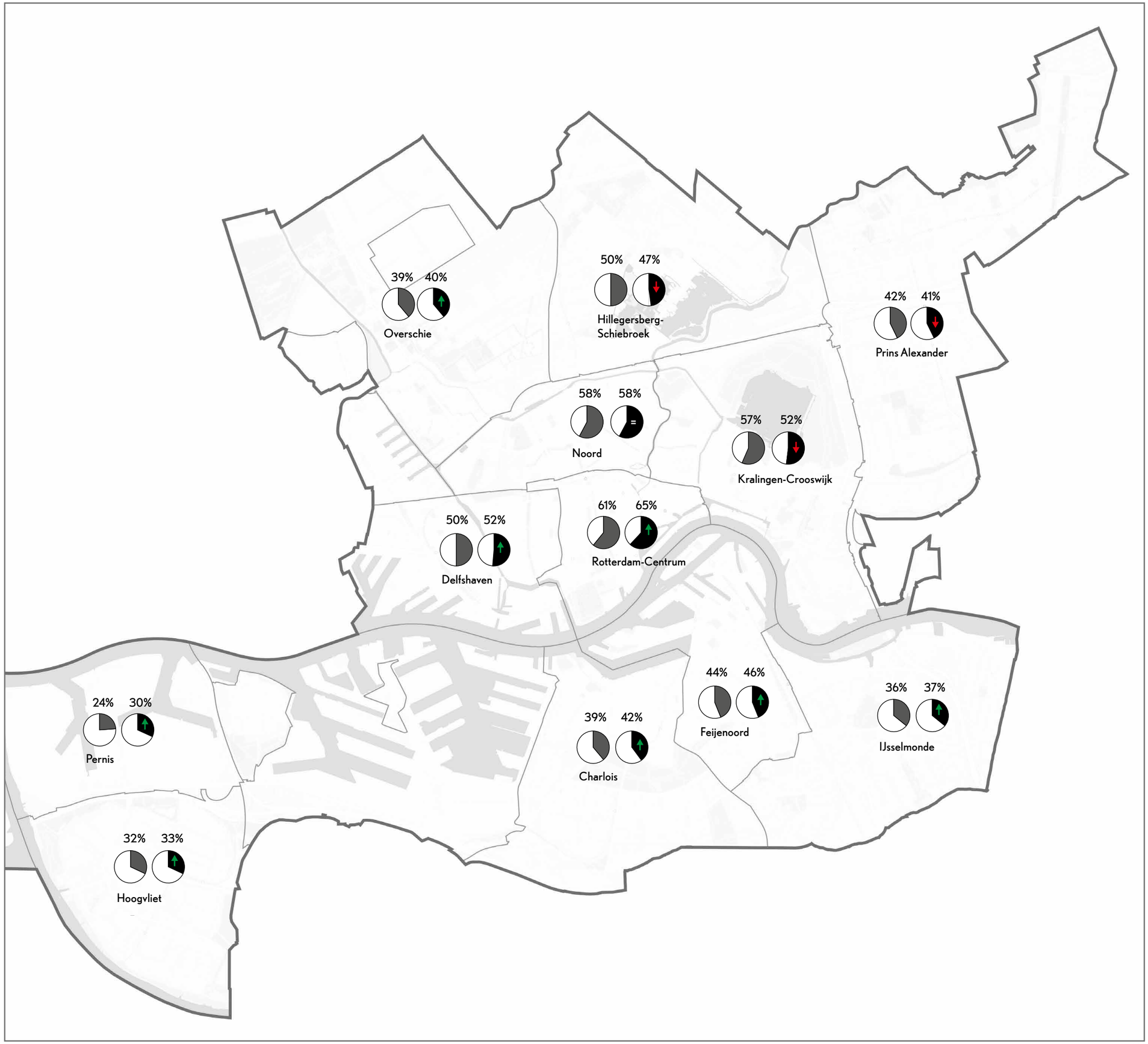

Hoek van Holland

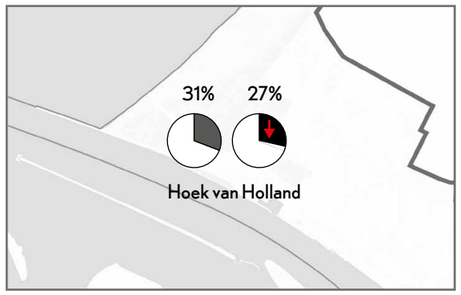

Rozenburg

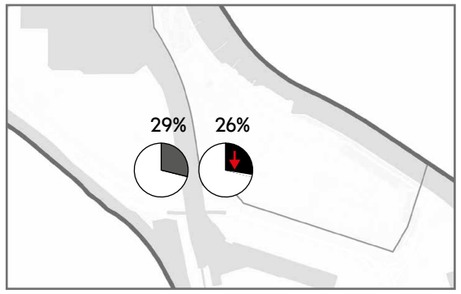

BESTAANDE STAD

2.2 Culturele infrastructuur

Aantal m2 cultuur per inwoner (in 2023) i.r.t. oordeel CultuurConcreet culturele infrastructuur per gebied (kwalitatief)

Rotterdamse referentiewaarde Cultuur

0,11
L
Lokaal

- Boven referentiewaarde Cultuur
- Onder referentiewaarde Cultuur
- Gelijk aan referentiewaarde Cultuur

Oordeel cultuurconcreet

- Voldoende
- Onvoldoende

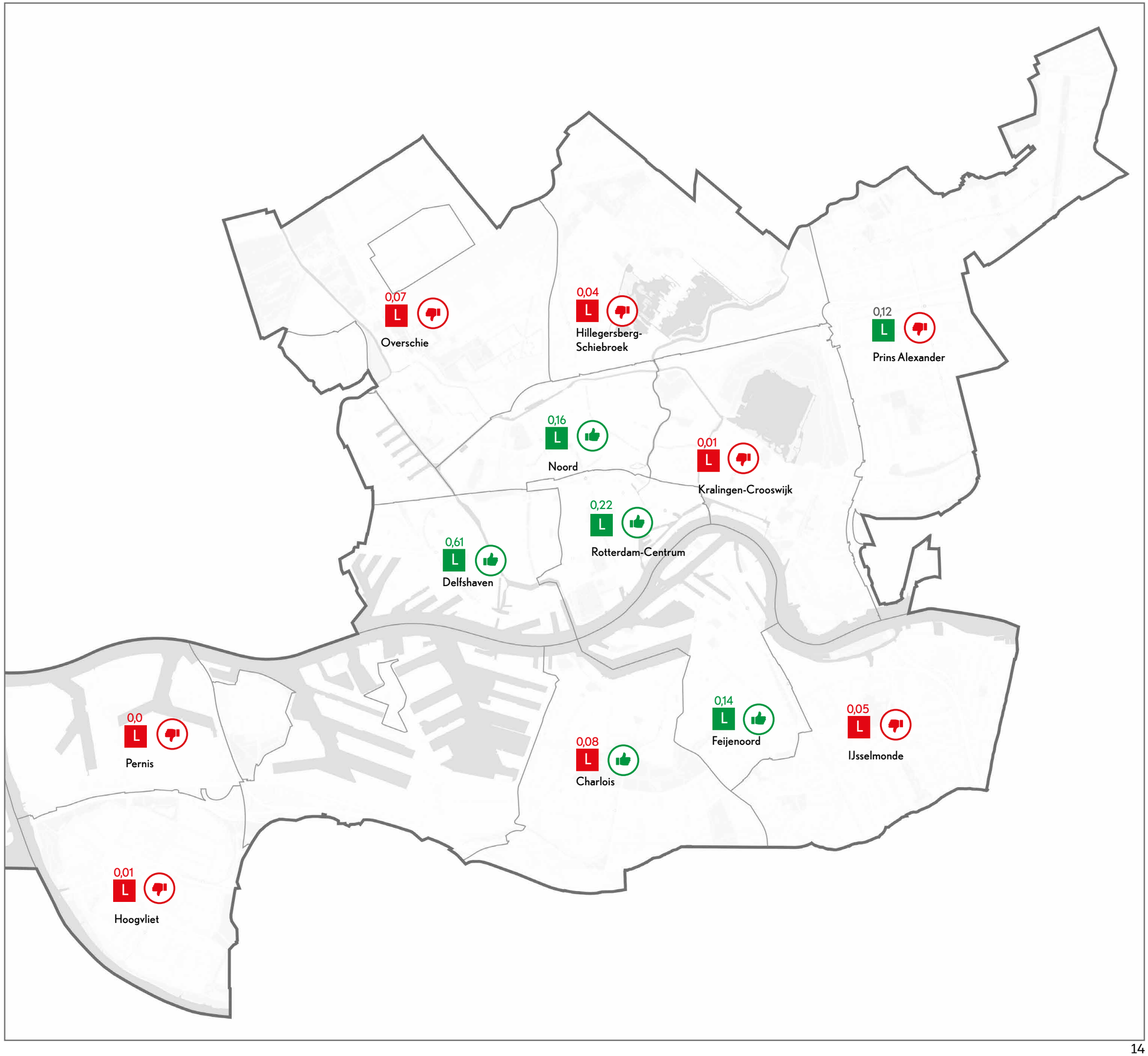

Hoek van Holland

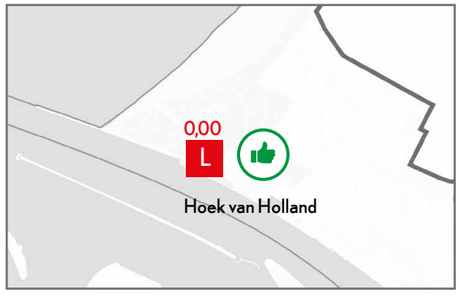

Rozenburg

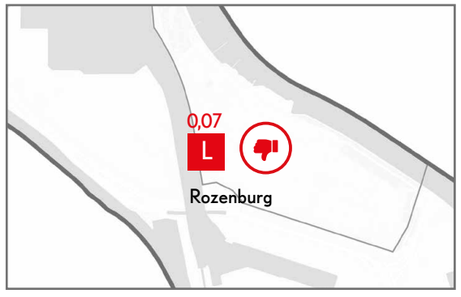

BESTAANDE STAD

2.3 Nabijheid

Gemiddelde afstand culturele voorzieningen per deelgebied (in km) (2019)

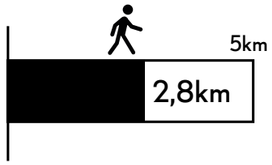

Rotterdamse gemiddelde (in km)

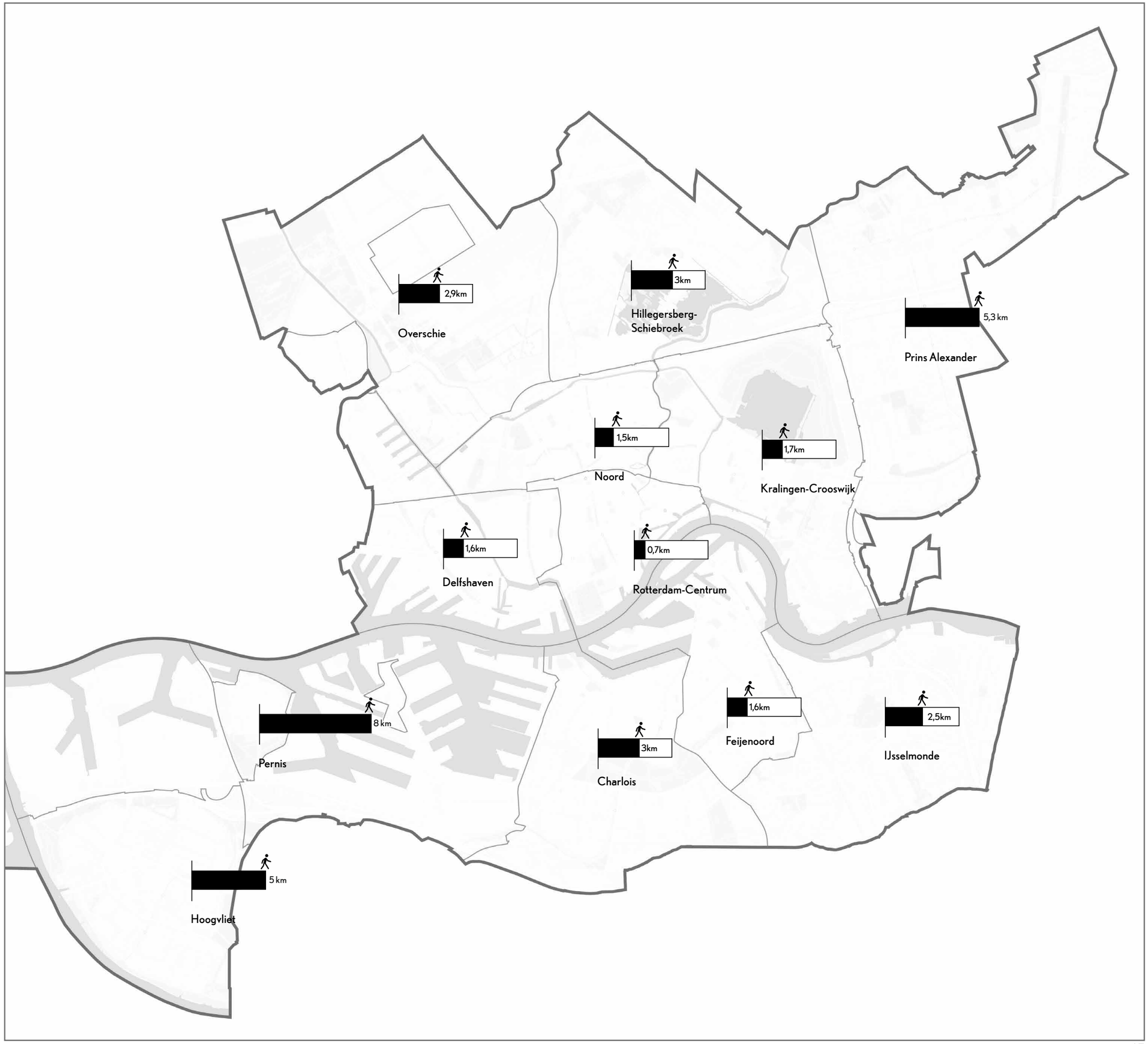

Hoek van Holland

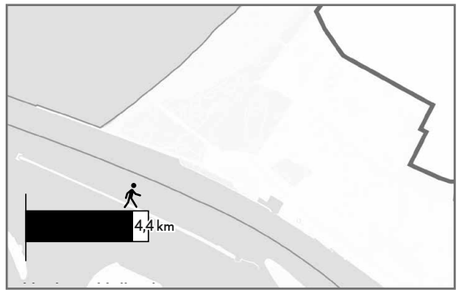

Rozenburg

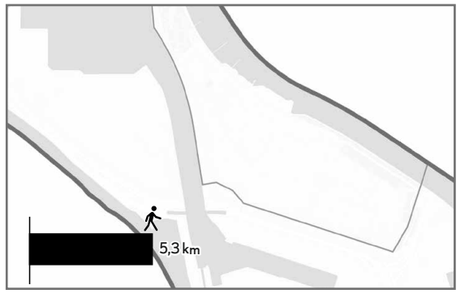

BESTAANDE STAD

2.4 Culturele doelgroepen

Doelgroepenkaart

Rotterdams gemiddelde

- Hoge gebruikers
- Gemiddelde gebruikers
- Lage gebruikers

Hoek van Holland

Rozenburg

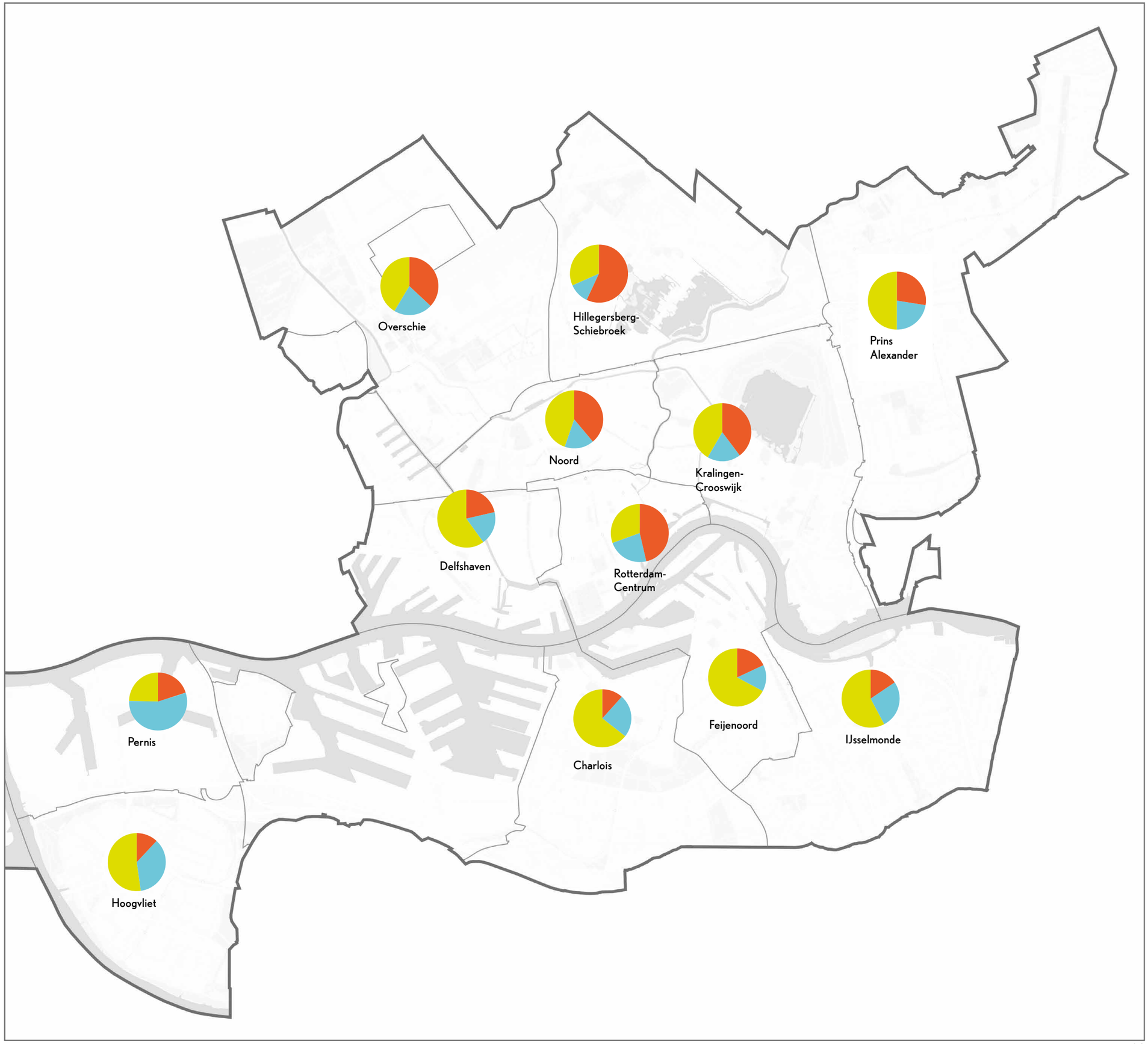

BIJLAGE

Huidige culturele voorzieningen

Algemeen

- treinstations
- metrostations
- nieuwe HOV-verbinding
  bron: Gemeente Rotterdam (2021), *Omgevingsvisie 'De Veranderstad'*

Culturele voorzieningen

bron: Gemeente Rotterdam (2022), *Dashboard voorzieningen*

- vervanging/renovatie cultuurpanden
- evenementenlocaties
  bron: Gemeente Rotterdam (2022), *Locatieprofielen evenementenlocaties*
- locatie cultuurplan instellingen
  bron: Gemeente Rotterdam (2020), *Cultuurplan 2021-2024*
- atelier
- bibliotheek
- bioscoop
- creatieve industrie
- cultureel centrum (culturele voorziening)
- erfgoed (erfgoedsinstelling + depot)
- evenementenhal
- galerie
- podium *(theater / podium)*
- museum
- cultuureducatie (SKVR / muziekschool)
- oefenruimte

- huidige cultuurclusters
  1. Witte de With, Museumkwartier
  2. Schouwburgplein
  3. Kop van Zuid / Katendrecht

Hoek van Holland

Rozenburg

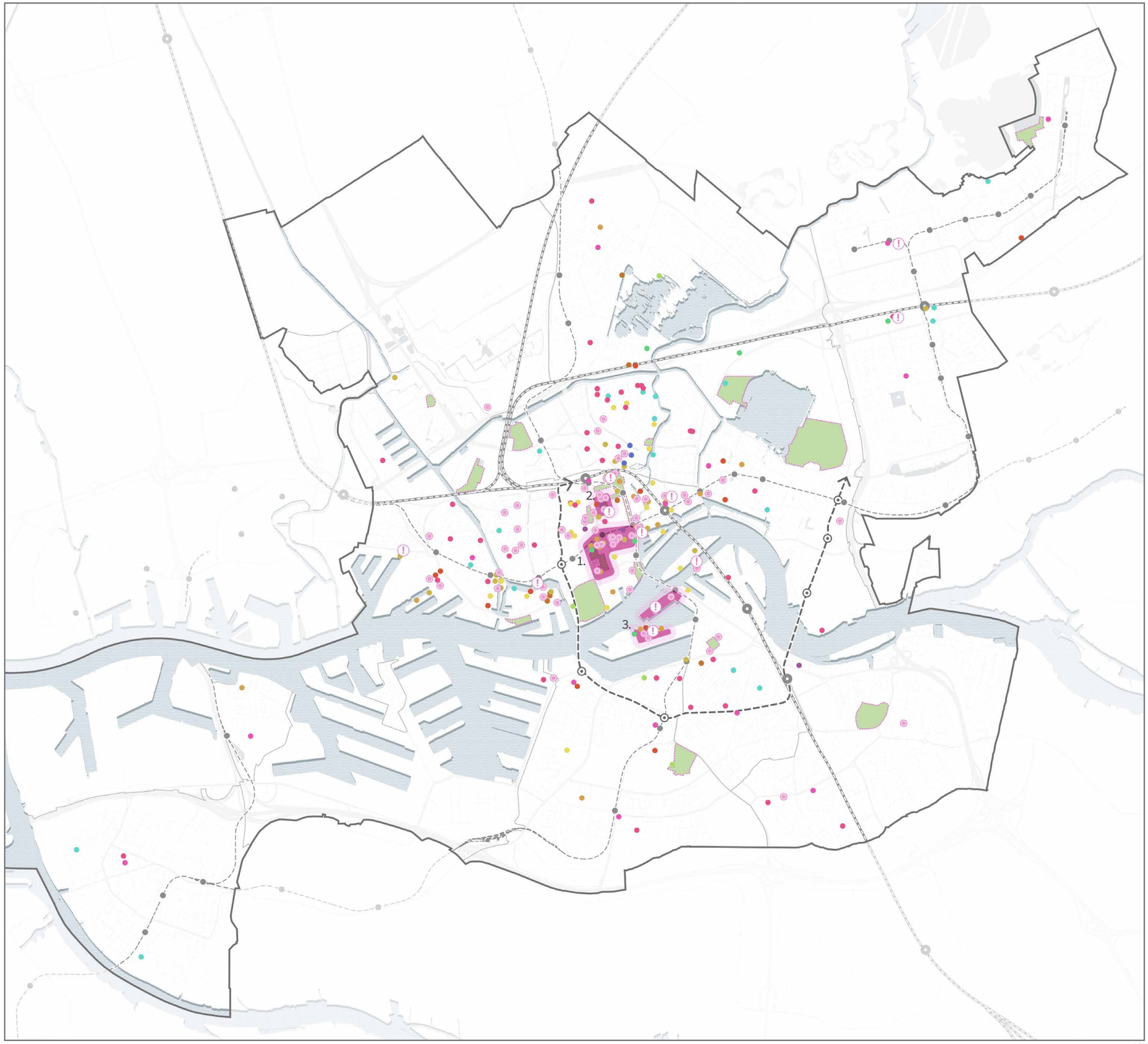

BIJLAGE

Huidige maatschappelijke voorzieningen

- kinderen 0 - 12
  basisschool, kinderdagverblijf, speciaal onderwijs (B)
- jongeren 12- 20
  voortgezet onderwijs, MBO
- hoger onderwijs
  HBO, Universiteit
- ouderen
  van belang voor ouderen, bejaardentehuis
- sportvoorzieningen
  gymzaal, sportterrein, sporthal
- Heilige Huisjes
  religieuze gebouwen zoals kerken, moskee, synagogen en andere gebedshuizen
- Huizen van de wijk

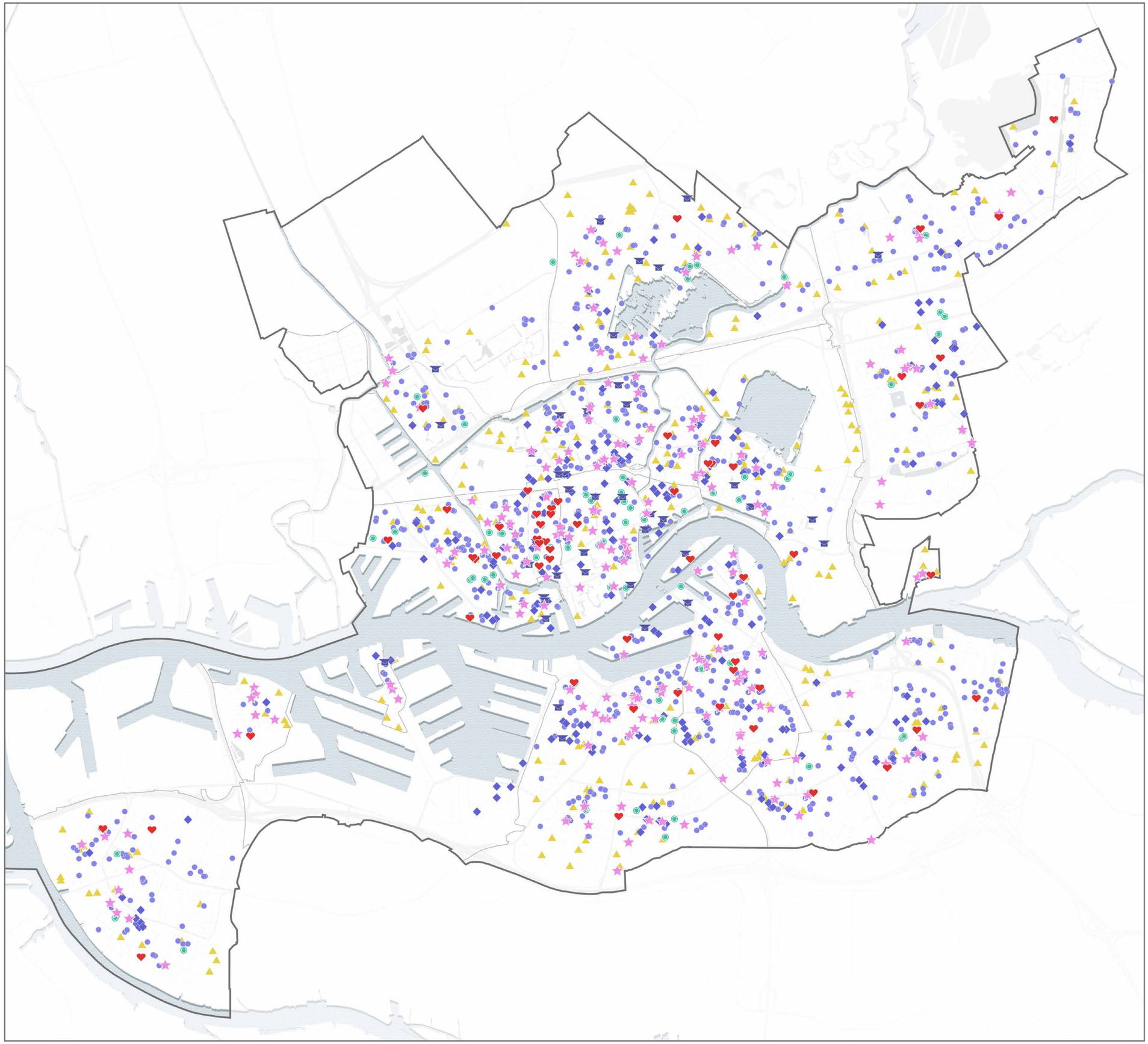

Hoek van Holland
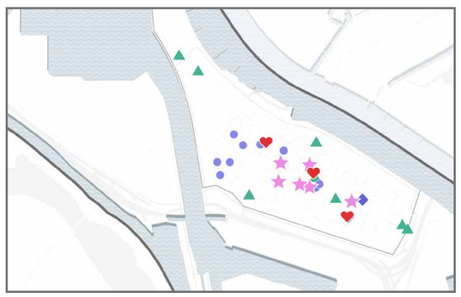
Rozenburg